

ha rest hädan för en tid sedan, men jag har ej vågat färdas på landsvägen, ty jag var så kraslig. Aldrig riktigt sjuk, men aldrig riktigt frisk. Farväl Egen Broder. Skrif till mig, så gör Du mig en stor förlustelse och gamman. Helsa Backman och säg att *vårt arbete* gjort, mot förmodan, god lycka nog i Sv(enska) Acad(emien). Härom dagen såg jag hos Berzelius på en af Hans Soireer en man som var i Sardinisk tjenst. Utgaf sig för Fransman till nation, men misstänktes att vara bara Tysk. Denne man liknade i många afseenden Backman på ett bär. Det första jag såg honom ämnade jag gripa tag i honom och fråga om han stulit Backmans korta ben; och jag misstänker i denna stund att det ej står så rätt till med den saken. Leendet och ställningen och de stora Polissonerne, allt hade så besatt tycke af vännen, B, att han oakadt jag var omgifven af Ryktbare Vettenskapsmän, Excellencer, Riddare af Hederslegion och Julikorset o. s. v., nästan ej ett ögonblick kunde lemna honom ur sigte.

Helsa *alla!* Jag är bös, för det att jag Ej fått bref och skrifver troligen ej förän från Kopenhagen.

Semper Tuus
J. J. Ndr

Stockholm den 6 Jan. 1833.

P. S. Laga att pengarne komma hit ju förr dess hellre. Taflan blir hos Franzén tills öppet vatten. Huru viljen i ha den till Finland? På Åbo eller vänta tills lägenhet på H(elsing)fors yppar sig. Arwidson vore den bästa Commissionär. Skrif ant(ingen) till Honom eller Grafström derom.

128 C. H. SNELLMAN — J. V. SNELLMAN 4.III 1833
HUB, JVS handskriftssamling

Palo den 4 Martii 1833.

Min Kära Son!

Efter jag om några dagar ämnar resa till NyCarleby och är ledig ifrån husliga bestyr, kan jag ej längre försumma at fägna Dig med några under rättelser om vårt tillstånd för närvarande. Min hälsa är väl mera ojemn och Tenderne blifva svaga och glesa, men dock färdas jag till Skogs; Hugger ved m. m. som vanligt; stillhet blifver min död. Mamma är äfven frisk och håller sig Motion med spinna och hushålla, samt sköta mig. Albert vexer till Kroppen, men förståndet vill icke utveckla sig: eljest öm och beskedlig. Ifrån Annu hade Mamma nyligen bref, Hon är frisk och beklagar sig icke på något sätt.

Wi ämnade at resa Norrut på besök i vinter, men nu blifver det ej af för flera ordsaker. Landbonden hafver upsagt, och jag sköter redan Hästarne och vinter göromålen. Här är ett, grufligt elände: Penninge brist dyrhet med vanpris, fattigdom och svält: det är obeskrifligt huru alt detta skall slutas. Summa är: Tiggare göra äfven de förmögnare till tiggare; Köpmän och Prester Assistera nu mera ingen; Kronan mägtar ej alt.

Jag drager nu Spiror till Åen ifrån den brända och nedfallna Skogen, och tencker bygga flera Engelska rodd Båtar för at förtjena något.

Nu hafver jag berättat det hufvudsakliga om vårt nuvarande tillstånd. Jag hoppas at Du fullkomligen återvunnit hälsan: en(ligt) Borgm(ästar) Calamni berättelse var du sjuk i början af året, men ej farligt: här be gynner nu Nervfebern at döda, sedan Kopporne slutat.

Jag tror Du blifver onyttig tjenare för menskliga hela, ehuru nyttig för

faculteten i Din närvarande befattning. Jag hafver glömt at tacka Dig älskade Janne för dit sednaste bref med många goda åsigter uti det nya philosoph(iska) Systemet: däribland äfven at Samhälslifvet skyftar till mensklighetens högsta Ethiska bildning; men vänd din blick på Europa; på Frankrike til ex(empel): ett wansinnigt fantastiskt slägte, är fölgden af en falsk bildning som nu kalla sin Kung Roi citojenne, som ej är sens comune, betyder det samma som Häst, ko, ungefär,

At äta af kunskapens träds frukt utan at interfoliera den med Religion, blifver alltid nu som förr *dödligt*. Det står illa till här hemma hos oss: just Staten och Bildningen så kallade, hava just ätit up all Religion och med det samma all Moralité.

Tenck icke at Tro upstår utaf Idé Systemer; Uppenbarelsen är den förädlande Trons grund. *Alt* jag tror at en Sanning-enlig Analys af *Naturen Historie* och oss *Sjelf*, är endast möjlig för den troende Christne; och Resultaterne skola alltid öfverensstämma med uppenbarelsen: sedan upkommer för en försigtig tenckare, ett System uti H(ans) hjerta, ek(le)r käntsla, samt Ljus i förstondet, som alltid blifver svårt at meddela andra i rätt dager. Ingen Magister borde Promoveras förinnan Han är Prest; och inga Präster skapas utaf de Lärjungar som gå till Emaus och tala men ej förstå *skriften* utan af dem som återvända och hafva sedt Herren. — — — Nu måste jag sluta med något annat. Hälsa Din Patron Laurell! och gif mig i dit nesta bref ett kort begrep om Läse ordningen uti Lyseum: Lika så: om Runeberg är Redacteur till H(elsing)fors Tidn(inga)r och om Han skref Poëtiska Örnens Nat(ural) Hist(orie) samt Literaturens närv(arande) skik i Sverige det var en manlig Stil och säker blick Hälsa Honom kärligt, och andra Wänner wännligt.

Lef väl önskar

Din trogna Fader
C. H. Snellman

30

129 J. J. NERVANDER — J. V. SNELLMAN 1833
HUB, JVS handskriftssamling

Denna lapp önskade jag att ingen annan än Snellman måtte få se.

Till Snellman (öfverlemnas egenhändigt.)

40 Käraste Broder!

Jag har flere ggr varit sinnad att skrifva till Dig, men aldrig fått i den lämpliga tiden; endera har jag haft att se, läsa och roa mig eller har jag haft en sådan lust och längtan att göra ingenting, så att jag ej kunnat motstå den, och det så mycket mer som jag vet att Du hör till det folket som ej gör stor affär af brefskrifveri. I allt fall är det just ej nödigt att jag ursäftar mig, då Du sjelf ej skrifvit en enda rad till mig. Att säga sanningen har jag äfven blifvit afskräckt från att skrifva till Vännerne, sedan jag skref till Ahlstubbe och Hans Vördighet ej hedrat mig med ett svar. Troligen skulle jag ej nu heller skrifva till Dig om det ej vore i affärer och det Dina egna. Saken är nemligen den. Hegelska Philosophien har länge varit i flor i synnerhet i Preussen, uppehållen der så väl af sitt eget värde, som af en Minister, Hegels ungdomsvän, hvilken patrocinerat för Philosophens anhängare. Emellertid har en man länge arbetat på ett nytt system och börjar nu vid en sen ålder, lik Kant, att vinna allt flere och flere

50